

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1—3

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci, cooperative și întreprinderi Lei 1500—; pt. particulari Lei 800—; pentru funcționarii publici și particulari Lei 500—. În străinătate Lei 2000—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 20—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Veliclu**

Omogenitatea sufletului românesc. — Dela „Solidaritatea”: Formele legale pentru convocarea adunărilor generale. — Restituirea gajului comercial. — Contract de deschidere de credit în cont-curent garantat cu gaj.

Omogenitatea sufletului românesc.

Ca întotdeauna la sfârșitul și începutul unui an, așa și acum în clipa dintre cele două unități cu cari se măsoară timpul în trecerea lui spre nesfârșit, a dat lumii ocazia să-și examineze activitatea și conștiința. Oamenii conducători de state în special și-au justificat situația și au împărtășit condușilor lor cauzele cari au dus la izbucnirea războiului. Fără să intrăm în analiza lor, se poate spune că în general fiecare vorbitor a găsit motive binecuvântate prin cari a explicat că războiul a fost inevitabil, deoarece era în joc soarta și onoarea națiunii pe care o conducea.

Cauzele și motivele războiului românesc au fost expuse de Mareșalul Conducător în Ordinul de zi dat cu aceeași ocaziune a anului nou. În el se oglindește tot sbuciumul nostru național în legătură cu nevoia de a fi fost obligați să ne apărăm hotarele. Iar sbuciumul acesta are firul lui conducător; pleacă dela temeiul unității românești, unitate care este adâncă, puternică și nedes-

mințită. Ea s'a manifestat în toată splendoarea în cursul istoriei și a fost verificată în ultimii ani de evenimente tragice cum rar puteau să fie mai crude.

Într'adevăr, datorită unor vicisitudini izvorite din așezarea noastră în drumul tuturor furtunilor și în zona tuturor poftirilor hrăpărețe venite din străfundurile asiatice, apoi datorită nobilei moșteniri de cultură pe care o avem dela strămoșii noștri Romani, moștenire pe care năvălitorii o urau și o detestau, poporul românesc a fost împrăștiat pe un teritoriu mult mai mare decât putea el stăpâni și consolida politicește, deși conștiința unității sale totale a eșit mereu la iveală în cursul veacurilor. Astfel încă acum aproape o mie de ani, unitatea românească tindea să se manifeste mai accentuat și să se închege pornind dela sud la nord. Această tendință a durat un timp oarecare dar n'a putut să se concretizeze cu sorți de permanență. Negurile istorice au despărțit sudul de nordul românesc, cu alte și noi bariere, așa, încât Dunărea și Balcanii despart până astăzi frați de aceeași origină și de același sânge.

Dar dacă o țară românească încălecată pe Dunăre n'a fost cu puțință, în schimb teritoriul dela nord de acest fluviu a rămas cu permanentă năzuire de închezare politică într'un singur stat pentru toți Românii. Aci forța și vitalitatea românească au învins orice împotrivre

fizică și spirituală și Românii s'au menținut mereu în cunoștința unității naționale. Impotrivirile au fost și aici uriașe. Vecinii pe care îi împiedecam în visurile lor de expansiune lacomă și nejustificată, n'au scăpat niciodată ocazia să ne împingă hotarele încoace și încolo. Dar clocotul de viață românească și-a făcut loc și astfel răsar cele două țărișoare Moldova și Muntenia cari după lupte și frământări îndelungate se unesc sub numele de România. Năzuința și visul de totală conviețuire românească în granițele unui singur stat se realizează în anul 1918 la Alba-Iulia când România își atinge granițele dorite, nu însă cele reale, deoarece mai erau încă mulți frați imprăștiați pe meleaguri străine.

După 1918 s'au format și transformat și alte state derivând din conglomeratul austro-ungar. Astfel Cehoslovacia a luat ființă cu aceeași justificare istorică născută din dreptul ca fiecare națiune să-și hotărască singură destinul. Această încheiere politică a unit într'un singur stat trei ramuri de origine etnică înrudită: Cehii, Slovaci și Rutenii. La sud regatul sârb se extinde cuprinzând în granițele sale pe Croați, de asemenea cu tendința de a uni două neamuri înrudite. În iureșul primelor jubilarii nu s'a putut observa în ce măsură noile state își armonizează viața lor interioară. Dar odată cu intrarea lor în activitatea proprie zisă, atât Cehoslovacia, cât și Jugoslavia dădură semne de neînțelegeri spirituale. Ramurile înrudite ca rasă și într'o măsură oarecare ca limbă, nu aveau o construcție sufletească identică. A început cu timpul să se nască chiar dizidențe serioase, Slovaci și Rutenii prefinzând să se conducă singuri, să-și îndeplinească după un destin propriu aspirațiile lor naționale cari începuseră să se diferențieze binișor de ale Cehilor. Cu timpul s'au zămislit doctrine de viață separate, s'au născut mișcări cu intenție de ruptură, până ce s'a ajuns la o disensiune internă foarte pronunțată, care nu aștepta decât momentul potrivit să răbufnească în forme politice centrifuge, adecă să fărâmeze unitatea organizată a statului.

Același fenomen s'a petrecut în Jugoslavia. Croații și-au dat în curând seama că ei au o altă structură spirituală

decât Sârbii. Nepotrivirile în această privință s'au manifestat sub forme violente, întrucât la zece ani dela unirea lor a fost necesar ca Regele Alaxandru să forțeze lucrurile sub forma unei dictaturi fără însă să ajungă să împace spiritele. Croații se considerau oprimați în manifestările lor, iar frecările s'au concretizat apoi în mișcări cu tendințe de desbinare politică, sub comandamentul unei separări care să le permită eliberarea de sub un regim care nu era pe măsura aspirațiilor lor culturale și naționale. Statul jugoslav ajunsese astfel să aibă numai o unitate nominală.

Imprejurările s'au desfășurat și istoria și-a urmat cursul. Au venit apoi învolburările zilelor de azi cari prin încercările la cari le-au supus, au avut darul să verifice trăinicia și coeziunea internă a statelor transformate sau înviate după războiul din 1918. Ce a urmat s'a văzut. Abia iscate, vânturi potrivnice și negurile istorice s'au lăsat grele peste cele două țări copleșindu-le cu atmosfera lor sufocantă. A fost de ajuns o perioadă oarecare de tensiune diplomatică și de greutatea politice venite din afară, pentru ca Cehoslovacia să se fărâmițeze în trei state individuale, dintre cari unul nici n'a mai supraviețuit momentului ei s'a scufundat căzând în robie. Cu aceasta statul cehoslovac își dovedise nevitabilitatea lui politică în forma în care se constituise, iar ramurile de neam slav reunite douăzeci de ani sub sceptrul lui, arătară lumii că nu au o conștiință și o forță spirituală unitară.

Nici Jugoslavia n'a mers mai departe, deși până aici manifestase în relațiunile cu vecinii destulă grandomanie și neînțelegere a situației, luându-și aere de atotputernică. Mai mult decât atât, statul jugoslav s'a arătat tot atât de neînțelegător cu minoritățile, apropiindu-se din acest punct de vedere de niște vecini cari și astăzi trec drept mâncători de minoritari. Nu mai vorbim de alte multe greutatea pe cari le puneau la tot pasul în calea celor ce îi căutau prietenia și în fine de lipsa de scrupul cu care a spart o alianță, cu intenția de a rămânea singurul profitor din jocul politic la care se angajase.

Cu toate acestea, când a sosit momentul supremei încercări, Jugoslavia a

troscit din încheieturile sale teritoriale și s'a desfăcut în două state distincte. Nici ea nu avusese o justificare de destin spiritual în unitatea ei politică. Croașii s'au lăpădat de frașii lor Sârbi, repudiindu-le cu violență ocrotirea de până acum și și-au format ei singuri o nouă țară pentru o nouă viață pe care singuri urmau să și-o făurească. În felul acesta Cehoslovacia și Jugoslavia au dat dovadă că nu sunt în stare să răspundă misiunii ce li se încredinșase de a forma state omogene din punct de vedere etnic și spiritual; că aspirațiile istorice ale diferitelor ramuri de populație pe cari le întruneau, deși înrudite ca rasă, au în ele anumite note distincte și specifice cari nu le permit o unitate desăvârșită.

România a fost singura țară ieșită cu hotarele mărite din războiul trecut care a strâns sub scutul său un singur popor cu o singură aspirație, cu un singur ideal național. Acest ideal a fost mereu exprimat și mereu strigat, pentru ca toată lumea să-l audă. De aceea unirea dela 1918 n'a fost altceva decât continuarea normală și organică a celei dela 1859, venită ca un act de încheiere politică a tuturor Românilor cari puteau fi strânși în acel moment în granițele unei țări unitare, act urmărit din străfundurile conștiinței și ale istoriei. Unirea dela 1918 a fost, folosind o expresie romantică, realizarea visului fiecărui Român, transmis din tată în fiu ca un consemn al tuturor generațiilor cari s'au perândat în cursul veacurilor, dela primele urme românești pe pământul Daciei Traiane și până astăzi.

Că așa este și așa a fost, ne-o vedese evenimentele curente. Am fost atacați și nu ne-au desbinat, am fost trădați și nu ne-au descurajat. Rareori în cursul istoriei noastre ne-au încercat atâtea greutăți. State mari cari ne urmăreau de multă vreme, au cerat să ne ducă la pierzare; state mici perfide au sărit să ne sfârtice; greutăți interne promovate de afățări din afară ne-au pus plumb în aripi tocmai când trebuia să fim mai sprinteni în mișcările noastre. Tocmai aceste nenorociri pare că erau concentrate asupra noastră de puteri diavolești ca să ne înăbușe. Dar România le-a călcat pe toate în picioare. Conștiința unității noastre naționale a fost

mai tare ca cremenea; ea nu s'a lăsat zdrobită de puterile răului și a eșit biruitoare. Nici nu se putea altfel. Statul român n'a fost o construcție politică artificială, ci a fost realizarea trainică a aspirațiilor unui popor care de veacuri a năzuit spre el, ca spre o lumină într'un pustiu de beznă.

În felul acesta neamul românesc și-a dovedit vitalitatea lui spirituală. El nu va putea fi doborât nici de acum înainte oricum s'ar desfășura evenimentele. Dacă intrigile de desbinare n'au putut prinde până acum, când încercările au fost atât de grozave, însemnează că poporul românesc formează o națiune cu o structură spirituală echilibrată și unificată. Și cum n'ar fi ea unificată când limba românească și-a păstrat armonia sa de exprimare până și în așezările izolate din Ucraina și Caucaz? Nu mai vorbim de Crimeia unde oierii mărgineni dornici de o expresiune economică, au dus din cele mai vechi timpuri și până de curând tot ce puteau duce ca Români și ca Latini. De aceea împrejurarile, oricari ar fi sorșii războiului, nu ne vor doborî. Noi ne-am apărat, dar n'am distrus; am luptat pentru dreptul nostru, dar n'am robii pe nimeni. Sufletul românesc în robustețea și omogenitatea lui și-a dovedit prea mult tăria pentru ca evenimente trecătoare, oricât ar fi ele de crunte, să-l influențeze sau să-l distrugă. Suntem în drepturile noastre și rămânem în ele cu obligația de a le întregi în fireștile lor întinderi.

Ing GH BRÂNDUȘ.

Dela „Solidaritatea“.

Formele legale pentru convocarea și ținerea adunărilor generale.

În conformitate cu legiuirile în vigoare astăzi, recomandăm societăților comerciale următoarele formalități ce trebuie îndeplinite în ordine cronologică pentru adunările generale anuale.

1. Consiliul de administrație va ține o ședință referitor la stabilirea bilanțului, fixarea termenului și a ordinii de zi pentru Adunarea Generală, dresându-se despre acestea un proces verbal.

2. În conformitate cu art. 178 din Cod Com. administratorii societății sunt datorți să prezinte cenzorilor cel puțin cu o lună înainte de ziua

fixată pentru întrunirea Adunării generale, bilanțul exercițiului precedent, împreună cu actele justificative, pentru a le examina și discuta. Censorii sunt datorii să-și depună raportul lor, care să conțină rezultatul examinării bilanțului și al administrațiunii societății, cu observații și propuneri, cu cel puțin 15 zile înainte de Adunarea generală, pentru a sta la dispoziția acționarilor în birourile societății. Aceste acte vor putea fi examinate de orice persoană care are calitatea de acționar. (Art. 180 și 181 Cod. Com.).

3. Convocarea Adunării generale și publicarea ei cu 15 zile înainte de data fixată, în Monitorul Oficial și un ziar din localitate. În aceleași organe de publicitate și în același termen se va publica și bilanțul. (Art. 178 Cod. Com. și art. 213 din Cod. Com. unificat Mihail I).

4. Censorii se vor întruni înainte de Adunarea generală și vor constata prin proces verbal numărul acțiunilor depuse și îndeplinirea tuturor formalităților cerute de Lege și Statute pentru finerea Adunării generale, ca publicarea în termen a convocării, a bilanțului, depunerea bilanțului în birourile societății etc. (Art. 220, 222 și 226 din Cod. Com. unificat).

Bine înțeles, pentru Adunările generale — ordinare sau extraordinare — ținute conform art. 219 Cod. Com. unificat în prezența acționarilor reprezentând întregul capital social, formalitățile fixate de lege pentru convocarea Adunărilor generale se pot omite.

5. Procesul verbal al Adunării generale împreună cu toate anexele inclusiv bilanțul se vor depune în termen de 10 zile de la Adunarea generală, la Tribunalul de Comerț pentru aprobare și înregistrarea cuventelor menționate în registrul pentru societăți. Deciziunile Adunării generale precum și bilanțul, se vor publica în Monitorul Oficial, în extras. Toate aceste lucrări vor fi depuse și la Camera de Comerț (Oficiul Registrului Comerțului) pentru a se face cuventele menționate. (Art. 182 Cod. Com. combinat cu art. 228, 229 din Codul Comercial unificat).

Aceste formalități sunt prevăzute pentru societățile comerciale în general.

În ceea ce privește instituțiile bancare, sunt dispoziții fixate prin art. 30 din Legea pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă, care diferă de conținutul textelor de lege mai sus amintite și anume:

Societățile bancare sunt obligate să depună bilanțul anual împreună cu contul de profit și pierdere, cu 8 zile înainte de întrunirea Adunării generale, la Grefa Tribunalului competent, fără îndeplinirea vreunei alte formalități de publicitate. De aici ar rezulta că pentru bănci nu ar mai fi

necesară publicitatea bilanțului prevăzută de art. 181 Cod. Com. și anume de a fi depus în birourile societății cu 15 zile înainte de Adunarea generală pentru a putea fi văzut și examinat de orice acționar. Totuși noi recomandăm ca băncile să respecte și dispozițiile acestui art. de lege, adică să expună pentru vedere și cercetare bilanțul în birourile societății cu 15 zile înainte de Adunarea generală.

A doua chestiune care apare destul de clară și categorică din textul art. 30 din Legea pentru reglementarea comerțului de bancă, este aceea că băncile nu sunt obligate să publice bilanțul înainte de Adunarea generală în vreun organ oarecare de publicitate.

Și în sfârșit a treia chestiune pentru bănci este publicarea obligatorie a bilanțului împreună cu conturile profit și pierdere în termen de 30 de zile de la data când a fost el aprobat de către Adunarea generală în Monitorul Oficial și în Bulletinul Oficial Bancar. Așa dar pentru bănci nu este suficient, publicarea bilanțului aprobat de Adunarea generală în extras, cum este impus pentru celelalte societăți și el trebuie publicat în întregime împreună cu contul de profit și pierdere.

Dela „Solidaritatea“.

Constituirea gajului comercial.

În cele de mai jos comunicăm instrucțiunile referitor la credite acordate cu acoperire de gajuri.

Actele de împrumut ce urmează a fi redactate pentru asemenea credite le-am împărțit în trei categorii mari și acestea la rândul lor, fiecare categorie în două feluri de acte, și anume unul de împrumut simplu și unul de împrumut în cont curent.

Categoria I:

Contractul de împrumut cambial garantat cu gaj, și

Contractul de deschidere de credit în cont curent garantat cu gaj.

Categoria II:

Contract de împrumut cambial garantat cu chestiune cu titlu de gaj, și

Contract de deschidere de credit în cont curent garantat cu chestiune cu titlu de gaj.

Categoria III:

Contract de împrumut cambial garantat cu gaj de efecte sau acțiuni, și

Contract de deschidere de credit în cont curent garantat cu gaj de efecte sau acțiuni.

În numărul viitor al revistei noastre vom publica din fiecare categorie a actelor de im-

prumut de mai sus, recomandându-Ńă drept model.

Aceste acte în conformitate cu legislaŃia extinsă se pot redacta sub semnătură privată, deci la data încheierii lor cu clientela, se vor observa regulile prevăzute de art. 1176—1186 din Codul Civil. Art. 1179 din Codul Civil prevede, sub sancŃiunea valabilităŃii actului, că trebuie să se menŃioneze la actele sinalagmatice, că ele s'au redactat în atâtea exemplare originale, câte părŃi sunt cu interes contrar. Cu un cuvânt, fiecare act trebuie să fie redactat în cel puțin două exemplare originale, unul pentru bancă și unul pentru debitor. Când debitorii nu au același interes, atunci se vor face în atâtea exemplare, câte părŃi sunt cu interes contrar.

Atragem atenŃiunea asupra dispoziŃiunilor art. 1180 din Codul Civil, care pretinde, sau mai bine zis impune, obligaŃiunea de a se scrie cu mâna proprie din partea celor care se obligă, cuvintele „Bun și aprobat” pentru suma:....., care se va scrie cu literă. La această regulă nu sunt obligaŃi comercianŃii, industriașii, plugarii, vlerii, slugile și oamenii care muncesc cu ziua.

Actele sub semnătură privată nu-și produc efectele lor față de cel de al treilea (terte persoane) decât dacă au o dată certă (art. 1182 din Cod. Civil.). Această dată certă se obține, între altele, prin prezentarea actului la AdministraŃia Financiară pentru taxare. Principiul legislaŃiunii extinse, în ce privește stabilirea unei date certe a actelor încheiate sub semnătură privată, este prezentarea lor la o oarecare autoritate publică, care autoritate urmează să facă o menŃiune pe act. Data menŃiunii din partea autorității pe act, este data certă la care se consideră încheiat actul și de la care dată conținutul lui își produce efectele față de terțe persoane. Contractele de împrumut pe gaj se taxează cu 0,50% calculat la valoarea împrumutului, indiferent de valoarea totală a garanŃiilor care se oferă pentru acoperirea lui. (Art. 14, § 7, din Legea Timbrului.)

DispoziŃiunile Codului Civil român extins nu prevăd că actele sub semnătură privată să aibă și doi martori, cum se impunea de vechile legi abrogate. La redactarea actelor vă recomandăm însă să menŃiunezi martorii, aceasta fiind o dispoziŃie bună și eventual vă v'a putea fi de folos cu ocaziunea probaŃiunii în fața instanŃelor judecătorești.

Pe actele redactate de avocați se va trece clauzula „Redactat și certific identitatea semnăturilor”, actul fiind semnat de avocat.

Vom examina mai jos pentru fiecare categorie de acte de împrumut pe gaj, care sunt condiŃiunile principale care trebuie respectate.

1. *Contractul de împrumut cambial garantat cu gaj și contractul de deschidere de credit în cont curent garantat cu gaj.*

La aceste feluri de împrumuturi putem distinge în mare trei categorii de gajuri și anume:

1. *Gajul efectiv de marfă,*

2. *Gajul asupra produselor solului pendinte încă prin rădăcini sau deja culese, asupra materiilor industriale prime în stare de fabricaŃiune sau deja fabricate, fără ca să se ia în posesie din partea creditorului; și*

3. *Gajul fondului de comerț.*

1. *Gajul efectiv de marfă* este speța cea mai principală și uzitată, când gajul se găsește la mâna creditorului. Codul Comercial român consfințește principiul că contractul de gaj este un contract real și el devine perfect numai prin tradiŃiunea efectivă din partea debitorului la mâna și în posesiunea creditorului a obiectului constituit gaj. Deci se va ține cont în permanență de acest principiu general cu ocaziunea constituirii gajului.

Față de acest principiu veți căuta, pentru perfecŃiunea actului de gaj, ca obiectele constituite în gaj să fie predate din partea debitorului și să se depoziteze într-o magazie a băncii creditoare, sau într'un local închiriat de bancă în acest scop. În locul lăsat liber de la punctul 4 (din modelele ce vom publica) al contractelor de împrumut pe gaj, după specificarea obiectelor gajate se va arăta și locul unde ele sunt depozitate.

Gajul este constituit perfect legal și când marfa se găsește depozitată într-o magazie proprietatea debitorului, sau în localul închiriat de el. În aceste cazuri însă trebuie să se precizeze cu cea mai mare precauŃiune și cu observarea următoarelor reguli: În ipoteza că localul este proprietatea debitorului, la data constituirii gajului se va încheia un contract de închiriere cu debitorul, prin care banca închiriază magazia unde este depozitată marfa. Mai departe va rezulta atât din actul de gaj, cât și din contractul de închiriere că marfa s'a predat și depozitat în acea magazie. Cheltie magaziei să se găsească în mâna creditorului sau a custodelui numit de bancă. În cazul când debitorul constituitor al gajului este la rândul lui și el un chirieș, se va încheia un contract de subînchiriere referitor la magazia unde este depozitat gajul, contractul de subînchiriere având și aprobarea proprietarului. În ambele cazuri se va stabili o chirie, care bine înțeles se va vărsa efectiv. Desigur că această chirie va intra în cheltuielile de administrarea și păstrarea gajului, în sarcina debitorului.

Gajul de asemenea este perfect constituit când marfa sau lucrurile gajate se găsesc într-o magazie sau depozit public. În aceste cazuri gajul

trebuie notificat depozitarul de către creditor, iar depozitarul la rândul său va confirma constituirea de gaj creditorului printr'un act scris. Titlul prin care s'a dat în depozit de către debitor mărfurile constituite în gaj, la magazia publică, de asemenea va fi predat creditorului gajist (băneii). Gajul se poate constitui și pe timpul transportului, însă în aceste cazuri trebuie să se dea creditorului polița de încărcare, scrisoarea de trăsură sau scrisoarea de cărat cu clauzula „valoarea în gărani” în favorul băneii creditoare, care se va numi. În practică însă se uzitează — și este mai bine să o faceți, ca scrisoarea de trăsură să fie eliberată chiar pe numele băneii. Cu un cuvânt banca creditoare să figureze ca destinatară a mărfii în cursul transportului.

2. *Gajul asupra produselor solului pendinte sau culese deja, precum și asupra materiilor industriale prime în stare de fabricațiune sau fabricate deja și aflate în fabrici sau depozite, se poate constitui, fără să iasă din posesia debitorului, prin simplul fapt al convențiunii în care se va indica numărul, cantitatea, natura, calitatea gajului și locul unde se află. În aceste cazuri însă actul de gaj se va transcrie în reg'istrul prevăzut de art. 728 bis din Procedura Civilă în termen de 5 zile. În ipoteza când gajul se află într'o altă localitate decât reședința județului unde se găsește registrul de transcriere al gajurilor, greșterul Tribunalului va comunica de urgență primarulul respectiv un extras din întabularea efectuată (transcrierea), pentru a se face mențiuni de ea în registrul care trebuie să existe pe lângă primărie. Pentru efectuarea transcripțiunii la Tribunal, creditorul va trebui să prezinte două exemplare originale din actul de gaj, în conformitate cu art. 1 din regulamentul pentru punerea în aplicare a Codului de Comerț român.*

În privința celor de al treilea drepturile creditorului gajist nu vor începe decât dela data întabulării (transcrierii) actului, iar atunci când este cazul să se facă mențiuni în registrul primăriei, dela data acelei mențiuni. Deci în ipoteza unor astfel de gajuri, veți urmări cu toată atențiunea să se facă transcrierea în timp util, atât la Tribunal, cât și la primărie, deoarece gajul își produce efectele față de terțe persoane numai dela această dată. Când se va constitui un asemenea gaj la locul liber dela punctul 4 al contractului de împrumut pe gaj — modelul ce-l vom publica — se va arăta că gajul este constituit în conformitate cu art. 480 din Codul Comercial, alin. 4, descriindu-se natura, calitatea, numărul și cantitatea mărfurilor (materiilor prime, semifabricate sau fabricate) gajate, precum și locul sau

depozitele fabricii unde se găsească, indicându-se strada și numărul.

3. *Gajarea fondului de comerț.* Pentru acest fel de gaj nu este un text expres în lege, el se uzitează însă printr'o mai largă interpretare a dispozițiilor 479, 480, 861 și alții din Codul de Comerț, apoi pe bază de doctrină și jurisprudență.

Vă dăm mai jos un proiect pentru gajarea fondului de comerț, care ar urma să fie introdus la punctul 4, al contractului pe gaj.

„*Gajăm întreg fondul de comerț precum și mărfurile, edecurile (inventarul prăvăliei ca: stelașuri, cântare, orice mobilier etc.) prăvăliei, clientela, contractul de închiriere etc. cu un cuvânt tot ce aparține de comerțul pe care-l exercit în magazinul meu din . . . strada . . . Nr. . . .*”

„*Pentru exercitarea dreptului de control și pază banca creditoare va denumi o persoană custode al acestui gaj, care luând în primire mărfurile, obiectele aflate în magazine, apoi orice drepturi corporale sau incorporale, va fi în drept a supraveghia toată activitatea, a încasa sumele rezultate din vânzarea zilnică ce voi face, depunându-le la bancă în contul meu. Custodele este îndreptățit a lua orice măsuri va crede de cuviință pentru menținerea și continuarea comerțului. În scopul continuării comerțului subsemnatul debitor voi putea face comenzi de noi stocuri de marfă, care vor putea fi plătite și din încasările zilnice, numai dacă aceste comenzi s'au făcut cu prealabilul asentiment al custodelui. Toate aceste mărfuri adică atât cele existente cu ocaziunea constituirii gajului, cât și cele ce vor mai intra ulterior în magazinul meu sau aparținente fondului de comerț, apoi orice drepturi corporale sau incorporale, se vor considera de asemeni gajate pe baza acestui act.*”

După cum am amintit mai sus, textul arătat este numai un proiect pentru condițiunile în mare, pe care urmează să-l adaptați dela caz la caz și să-l completați cu tot ce veți crede de cuviință pentru asigurarea intereselor băneii.

Gajul fondului de comerț trebuie necondiționat transcris la registrul Tribunalului locului unde se exercită comerțul și în cazul că comerciantul sau firma comercială, care și-a gajat fondul de comerț își are în alt loc sediul decât Tribunalul, se va face mențiuni despre gaj și la Primăria locului unde se exercită comerțul.

Considerând, că nu este un text expres de lege pentru gajarea fondului de comerț, este îndelincă valabilitatea lui, ceea ce ne determină să vă recomandăm cu ocaziunea acordării împrumuturilor, asemenea gaj să nu conteze ca o acoperire principală, ci numai ca ceva accesoriu, după ce împrumutul va fi acoperit prin alte mijloace.

La toate contractele de gaj, cu excepția gajului constituit pe baza art. 480, alin. 4 descris mai sus la punctul 2, banca va numi un custode pentru manipularea și administrarea gajului. Numirea custodelui e bine să se facă înafara contractului de gaj pentru ca acest custode, pentru orice motive, să poată fi schimbat.

II. Contractul de împrumut cambial garantat cu cesiune de titlu de gaj și contract de deschidere de credit în cont curent garantat cu cesiune cu titlu de gaj. (Art. 479 Cod. Com.).

Aceste feluri de contracte se vor întrebuiți în cazurile când pentru acoperirea împrumuturilor votate se oferă din partea debitorilor cesiuni de creanțe. Se va observa cu mare atenție descrierea creanței cesionate, înțelegând prin aceasta să se precizeze în act la locul rămas liber, debitorul cedat și suma cesionată. Se vor preciza eventual și împrejurările din care s'a născut creanța cesionată a cedentului față de debitorul cedat. Întru cât cesiunile vor fi față de Stat, se va trece numărul contractului de furnitură sau altă împrejurare din care rezultă creanța cedentului, față de Stat. Dăm un exemplu cu care urmează să se completeze locul liber la cesiunea unei creanțe față de Stat, unde creanța debitorului cedent rezultă dintr'un contract de furnitură de tricotațe: „cedez și transport bănești creditoare cu titlu de gaj conform art. 479 Cod. com. creanța mea ce am de primit dela Ministerul Apărării Naționale, Direcția Intendenței, Serviciul Aprovizionărilor București drept contravaloarea a 8000 flanele și 7000 perechi ciorapi în sumă totală de Lei 18.000.000 — adică Lei Optsprezece milioane, rezultată din contractul de furnitură definitiv cu Nr. 12.763 din 20 Iulie 1943“.

Deși dispozițiile fondului de comerț nu prevăd că contractele de împrumut, garantate cu cesiuni de creanțe cu titlu de gaj, să se transcrie în registrul gajurilor de pe lângă Tribunalul locului, totuși noi suntem de părere că această categorie de gaj să se transcrie la Tribunal în registrul gajurilor, drept consecință a cărei împrejurări dăm îndrumări în acest sens. Suntem de părere să se transcrie pentru motivul că gajarea creanțelor, nefiind un lucru corporal care să se poată lua în posesia efectivă, poate da naștere la discuțiuni, în ceea ce privește eficacitatea gajului față de terți, dacă nu e transcris la Tribunal. Este o măsură de precauție care nu dă prea mult de lucru și nici nu impune cheltuieli, deci propunem să se facă.

Ca o condiție specială pentru valabilitatea cesiunilor de creanță în special pentru a-și produce efectele privilegiului față de terțe persoane, legea impune notificarea față de debitorul cedat.

Această notificare Dă recomandăm să se facă prin Corpul Portăreilor dela sediul bănești. Cum data notificării este fatală pentru nașterea privilegiului bănești creditoare față de terți asupra creanței cesionate, recomandăm să se aibe cea mai mare diligență, pentru ca notificarea să se facă la persoana cuvenită și de urgență.

La punctul 6 din contractul de deschidere în cont curent și la punctul 7 din contractul de împrumut cambial, ambele garantate cu cesiune de creanță cu titlu de gaj, se face mențiune de prețul cesiunii, unde este lăsat loc liber și care se va completa cu suma împrumutată, indiferent de valoarea creanței cedate. Această clauză am introdus-o pentru ca să se clarifice chestiunea după ce sumă urmează să se încaseze drepturile Statului cu titlu de impozit proporțional de 0,50%, asupra actelor de împrumut garantate cu cesiune cu titlu de gaj. Această chestiune apare clar de altfel și din textul art. 14, § 7 din Legea timbrului, care precizează că taxa de 0,50% se percepe după soldul debitor și nu după creanța cesionată.

În caz de neplată a datoriei la termen, veți observa că în corpul actului s'a trecut posibilitatea creditoarei, fie de a vinde creanța cesionată la licitație, pe baza art. 482 Cod. Com., fie de a urmări pe debitorul cedat pentru suma cesionată, fie de a urmări pe debitorul direct în orice altă avere, după libera sa apreciere cumulativ sau succesiv. Față de această clauzulă, când un asemenea împrumut ar ajunge în suferință, se va lua toate măsurile ce se vor crede necesare pentru asigurarea împrumutului.

III. Contract de împrumut cambial garantat cu gaj de efecte sau acțiuni și contract de deschidere de credit în cont curent garantat cu gaj de efecte sau acțiuni. (Art. 479 Cod. Com.).

Aceste feluri de împrumuturi comportă multe discuțiuni. Sunt jurisprudențe care adoptă teza, că gajul acțiunilor este perfect valabil, dacă el, pe bază de cesiune cu titlu de garanție, se transcrie în registrul acționarilor, a societății emitente a titlurilor gajate. Altele susțin teza că este suficient un act scris și predarea efectivă a titlurilor gajate. Pentru a evita orice risc la asemenea categorii de împrumuturi, recomandăm să se încheie contractul de gaj pe imprimatale ce vom publica, descriind în corpul contractului elementele esențiale ale titlurilor, efecte publice sau acțiuni gajate și anume numele efectului sau al acțiunii gajate (numirea societății anontme emitente) numărul bucășilor, numărul de serie al titlurilor, valoarea nominală, ultimul cupon nefecsat etc. După ce actul va fi taxat, se va notifica societății emitente a titlurilor gajate, pentru a se face mențiunea în registrul acționarilor prevăzut de art. 142 Cod. Com. în conformitate cu art. 171

Cod. Com., conform prevederilor de altfel ale art. 479 Cod. Com.

Titlurile gajate se vor preda necondiționat de către debitorul cedent și constitutor al gajului în posesia băncii, condiție care este esențială.

* * *

În practică foarte adesea obține, că pentru un singur împrumut sunt mai multe feluri de acoperiri, ca ipotecă, gaj de marfă, chestiune de creanță, etc. În asemenea ipoteze se va redacta un singur contract de împrumut unitar cu condițiile esențiale, iar la acoperiri se vor trece textele speciale dela punctul 4, pentru fiecare garanție. Așa de exemplu se va trece clauzula pentru ipotecă cu condițiile care se referă exclusiv la ipotecă, apoi condițiile pentru gaj de marfă sau gaj de efecte după cum se va prezenta speța. Principiul este ca atunci când sunt mai multe acoperiri, să se redacteze un singur act în care să se cuprindă toate garanțiile. Aceasta are o dublă importanță; mai întâi chestiunea de drept a unității actului, pentru a asigura astfel pentru una și aceeași operațiune de credit unitatea juridică a actului, cuprinzându-se într'un singur act oricât de variate și multiple ar fi acoperirile și garanțiile a aceluiași împrumut și în rândul al doilea principiul fiscal, că pentru asemenea act se plătește o singură dată taxa proporțională către Stat, și anume aceea care ar fi să se plătească pentru acoperirea unde impozitul proporțional este mai mare (cel unte). Pentru orice nedumerire sau lămurire „Solidaritatea” stă cu plăcere la dispoziția băncilor membre.

Dr. I. M.

Dela „Solidaritatea”.

Contract de deschidere de credit în cont curent garantat cu gaj.

Între subscrișii:

Banca
 reprezentată prin D-nii
 (Mon. Of. Nr.) cu sediul în
 strada Nr.
 de o parte, în calitate de creditoare și D
 domiciliat în strada Nr.
 de altă parte în calitate de debitor, a intervenit următorul contract:

1. Subscrișii
 declarăm că
 sucursala
 ne-a deschis după cererea noastră un credit în cont curent până la concurența sumei de Lei adică Lei

2. Pentru o sumă egală cu soldul debitor al contului nostru, subsemnații debitori ne obligăm a libera băncii creditoare la cererea și alegerea sa, bilete la ordin cu scadența indicată de bancă.

a) Fie emise de noi singuri sau solidar cu alte persoane, direct la ordinul băncii creditoare;

b) Fie emise de noi sau altă persoană cu giruri acceptate de banca creditoare, purtând ultimul gir în ordinul băncii, sau emise de noi la ordinul băncii creditoare și avalizate de o terță persoană acceptată de bancă. Ne obligăm a reînnoi aceste bilete la ordin la cererea băncii creditoare cât timp va funcționa contul.

Banca este autorizată a scontă aceste bilete la ordin, atât în țară, cât și în străinătate.

3. Pe timpul duratei acestui contract și până la deplina achitare, subsemnații debitori declarăm că primim pentru întregul nostru cont curent următoarele condițiuni:

a) La sumele debitate în cont curent va curge o dobândă de % (.) pe an peste scontul Băncii Naționale a României, socotită trimestrial și plătită în termen de 15 zile dela fiecare închidere trimestrială a contului.

Banca creditoare are dreptul de a sporti dobânda în limitele legale. Sportirea se va comunica de către bancă printr'o scrisoare recomandată.

Dobânda stabilită va curge în cont și în caz de denunțarea lui, până la completa achitare a băncii creditoare. Aceasta prin derogare și la dispozițiile art. 581 din Pr. civ.;

b) Cu orice sume datorate de noi sub orice titlu sau formă ca: bilete la ordin, acreditive, spese de telegrame, de încasare, comisoane, onorar de avocat pentru redactarea actului, cheltuieli de protest, de urmărire, timbre, asigurare etc. sau cheltuite de bancă cu ocazia contului curent, banca creditoare este autorizată a debita contul nostru curent, toate aceste sume purtând aceeași dobândă ca și sumele avansate și debitate în baza contului curent.

Dacă cheltuiala va fi făcută de către banca creditoare în vreo monedă străină, convenim de pe acum că banca creditoare va fi în drept a transforma acea monedă în lei, la cursul zilei și să debiteze contul curent, înștiințându-ne prin scrisoare, noi considerând aceste sume ca făcând parte din contul nostru curent.

c) Contractul de credit în cont curent, încheindu-se între părți fără termen, banca creditoare are dreptul să ne retragă creditul conform art. 373 Cod com. denunțând contul oricând va voi. Retragerea creditului ni se va comunica de către banca creditoare prin scrisoare recomandată expediată cu 10 (zece) zile mai înainte. Banca

creditoare are de asemenea dreptul să ne reducă creditul sau să-l limiteze, aceasta prin simplul refuz de a ne mai face vreun avans, sau onora orice fel de dispozițiuni prin debitul contului până la concurența creditului deschis;

d) Pentru orice garanții sau acreditări ce se vor da de banca creditoare pentru noi, banca creditoare va putea bloca sumele corespunzătoare din creditul acordat (din cont), debitările cu contravaloarea garanțiilor sau acreditivelor făcându-se în momentul liberării garanțiilor sau acreditivelor, sau cu ocazia și pe măsura plășilor efectuate în contul lor, după cum banca creditoare va crede de cuviință.

În cazul când contul curent va deveni exigibil, fie prin denunțare, fie din orice altă cauză, banca creditoare ne va debita, dacă debitarea nu s'a făcut în momentul liberării garanțiilor sau acreditivelor, și este autorizată a ne urmări pentru sumele garantate sau acreditate chiar înainte de expirarea termenelor garanțiilor sau acreditărilor, sau de efectuarea oricărei plăși în contul lor, fără ca noi să putem ridica vreo excepțiune, întru cât garanțiile și acreditările eliberate de banca creditoare fac parte integrantă din contul curent, — fiind acoperite cu aceleași garanții și urmând aceeași soartă.

e) În caz când contul nostru curent va fi depășit adică dacă noi vom figura în registrele băncii creditoare datorți cu o sumă mai mare decât creditul acordat, depășire provenită fie din cheltuieli ca cele de mai sus enumerate la litera b) fie din avansări făcute nouă de banca creditoare, peste limita creditului fixat prin prezentul contract, recunoaștem aceste sume ce depășesc creditul nostru, ca făcând parte integrantă din contul curent, având aceleași privilegii și garanții și purtând aceleași dobânzi ca și sumele figurând în debitul contului nostru curent în baza creditului acordat nouă de către banca creditoare;

f) Plata sumelor datorate din contul curent ne obligăm a o efectua la casa băncii creditoare din cunoscută nouă;

g) Contul curent se va încheia la iar de act înainte din trei în trei luni. Extractele de cont trimestrial ni se vor trimite recomandat spre a le verifica și confirma. Ne obligăm ca în termen de 15 zile dela expirarea extraselor să arătăm băncii creditoare prin scrisoare recomandat, punctele asupra cărora nu suntem de acord. Nearătarea acestor puncte în timpul arătat mai sus, sau continuarea contului curent constituie o acceptare și definitivă confirmare a extrasului de cont curent înlocuit și trimis nouă de banca creditoare;

h) Soldul acestui cont curent îl primim așa cum va rezulta din registrele băncii creditoare

și-l recunoaștem ca cert, lichid, exigibil și definitiv, banca creditoare nefiind obligată a cere lichidarea contului pe cale judecătorească, acest act împreună cu extrasul contului legalizate, va face proba deplină și nediscutabilă pentru constatarea sumelor ce vom datora băncii creditoare și va avea pentru noi puterea unei sentințe definitive și executorii;

i) Creanța băncii creditoare, este stipulată indivizibilă în acest sens, că ea poate fi cerută în întregul ei și numai dela unul singur din moștenitorii noștri, dacă așa ar conveni băncii creditoare;

j) Banca urmând a onora din ordinul și în contul nostru dispozițiuni de plată, trate, cecuri, plăși documentare etc. consecințele derivând din eventuale erori sau falsuri a unor asemenea documente ne privesc pe noi debitorii.

4. Pentru garantarea creditului în cont curent, a plășii soldului debitor, a dobânzilor calculate până la efectivă achitare, precum și a cheltuielilor de executare și a onorarului de avocat mai jos stabilit, subscrișii debitorii constituim în favoarea creditoarei
sucursală
gaj comerial

Aceste mărfuri vor putea fi vândute, liberate în total sau în parte, dar numai cu asentimentul prealabil și în scris al ambelor părți contractante. În acest caz contravaloarea mărfurilor sau prețul vânzării lor va fi încasat de banca creditoare în contul curent al debitorilor.

Părțile convin de asemenea ca în afară de mărfurile gajate și specificate mai sus, precum și în locul mărfurilor vândute sau eliberate, debitorii pot să predea băncii creditoare și alte mărfuri în gaj. Depunerea în gaj se va putea face prin orice act scris sau mod de constituire, ca proces verbal, inventar, scrisori de acreditare pentru plata mărfurilor, posesiunea de către banca creditoare a documentelor de înmagazinare, a polițelor de încărcare fluvială sau maritimă, a scrisorilor de trăsură, de cale ferată etc. Aceste acte: procese verbale, inventare, scrisori de acreditare, documente de înmagazinare, scrisori de trăsură etc. fac parte integrantă din prezentul act de gaj.

Banca are dreptul să numească pe socoteala noastră unul sau mai mulți custozii mărfurilor gajate.

5. Subsemnașii debitorii și constitutorii al gajului suntem obligați a supraveghea continuu mărfurile constituite în gaj spre a ne convinge de starea lor cantitativă și calitativă. Părțile convin — cu derogare la dispozițiunile art. 481 Cod. com. — ca toate riscurile rezultând din condi-

flonarea mărfurilor prin furt sau orice altă forță majoră, să privească exclusiv pe debitorii constituitori ai gajului, nici banca creditoare nici custodele neputând fi ținuți răspunzători.

6. Ne obligăm a avea totdeauna asigurate mărfurile la o societate de asigurare acceptată de bancă, a plăti la scadență primele de asigurare și a remite băncii creditoare polițele care vor purta mențiunea că banca este creditoare gajistă, precum și chitanțele de plata primelor.

În caz de sinistru, banca creditoare are facultatea dacă va crede de cuviință, să participe la formalitățile de lichidare a daunelor, noi debitorii nu vom putea în niciun caz stabili cu societatea de asigurare quantumul daunelor cuvenite, decât numai cu consimțământul scris al băncii creditoare.

Toate sumele acordate ca despăgubire, se vor vărsa de către societatea de asigurare direct băncii creditoare, care este singura în drept a încasa despăgubirea și semna de primire, fără să fie nevoie de vreo autorizație, cerere sau intervenție din parte-ne servind acest act, în această privință, drept cestune.

În caz de întârziere din parte-ne de a achita la termen primele scadente sau a reînnoi polițele ce expiră, banca creditoare are facultatea nu și obligația, ca să plătească primele de asigurare sau să asigure în calitate de creditoare gajistă în contul nostru, mărfurile gajate pentru suma și în condițiile ce va crede de cuviință.

Banca creditoare nu este obligată a cunoaște detaliiile asigurării și mărfurilor asigurate, neavând nicio răspundere în caz de viciu, lipsuri sau erori, noi debitorii având obligațiunea de a ne informa la bancă sau la societatea de asigurare asupra sumei și condițiilor asigurării făcute de banca creditoare în contul nostru și a completa asigurarea dacă vom socoti necesar.

7. În caz de început de executare a prezentului act, fie prin vânzarea gajului, fie asupra altel averi mobile sau imobile, subsemnații debitori ne obligăm a achita în afară de spesele stabilite judecătorește, D-lui avocat delegat de banca creditoare cu executarea, un onorar de avocat în suma de Lei asupra căreia recunoaștem că nu vom putea face nicio discuțiune.

8. Orice sumă primită de banca creditoare va fi imputată în primul rând asupra dobânzilor datorite, apoi asupra cheltuelor și onorarului de avocat convenit și numai după acoperirea acestora asupra capitalului.

9. În caz de neîndeplinirea oricăreia din obligațiunile luate prin prezentul contract, precum și în caz de denunțare a contului curent, potrivit punctului 3, lit. c) soldul datorat pe baza prezentului

act devine imediat exigibil și banca creditoare va putea — fără somațiune sau punere în întârziere — vinde gajul potrivit dispozițiilor codului de comerț: fie prin Corpul Portăreilor, fie prin Sindicatul sau printr'un mijlocilor oficial dela Bursă cea mai apropiată, fie printr'un notar public.

În același timp banca creditoare ne va putea urmări concomitent sau succesiv cu urmărirea gajului și în orice altă avere a noastră, mobilă și imobilă pentru despăgubirea sa cu toate sumele ce-i datorăm, conform contractului de față.

10. Nicio modificare sau renunțare la drepturile băncii creditoare nu poate fi invocată decât dacă ar fi specificată în mod expres într'un act autentic, emanând dela banca creditoare, care să specifice o atare renunțare, orice îngăduință acordată de banca creditoare neputând fi considerată ca o renunțare la drepturile creditoarei, rezultând din prezentul act.

11. Indatoriile ce ne-am luat prin prezentul act neoperând nouaștune față cu obligațiunea cambială, banca creditoare este în drept a pune în executare și bilete la ordin susarătate, cumulativ sau succesiv cu urmărirea făcută în virtutea prezentului contract în cont curent și în ordinea în care va voi banca creditoare, până la despăgubirea ei completă — pe oricare din aceste căi — de toate sumele datorite, capital, dobânzi, cheltueli, eventuale daune interese și onorarul de avocat convenit mai sus.

12. Orice cheltueli de taxe, timbre, etc. pentru redactarea acestui act, precum și diurnele custozilor, magazinaș, prima de asigurare și orice alte cheltueli de orice natură, privesc pe subsemnații debitori.

13. Pentru corespondență și pentru îndeplinirea actelor procedurale în caz de proces și executare, subsemnații debitori facem alegere de domiciliu în comuna strada Nr.

14. Pentru executarea prezentului act, cât și pentru judecarea oricăror litigii care ar rezulta din acest act, părțile contractante aleg competența exclusivă a Tribunalului

15. Subscrișii lucrând în numele și pentru Banca declarăm că am deschis un credit în cont curent până la concurența sumei de Lei adică Lei D. în condițiile de mai sus.

Făcut astăzi în la, redactat în două exemplare originale, unul pentru creditoare, și altul pentru debitori.